

Evaluatie Nieuwe Bestuurlijke opdracht 2019

Opsteller: Wilfred Hekkers | Manager RSD
12 november 2019

Onderwerp: Evaluatie bestuurlijke opdracht 2019

Datum: 12 november 2019

Opsteller: RSD | Manager Wilfred Hekkers

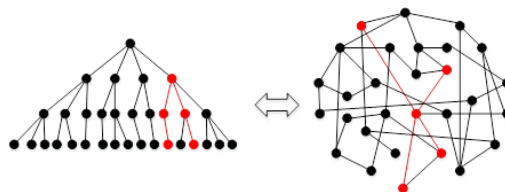
Wat doet de RSD ?

De RSD voert sinds 2010 als gemeenschappelijke regeling een aantal wetten en regelingen op het gebied van werk en sociale zekerheid uit. Dit doet zij voor de inwoners van de drie gemeenten Duiven, Westervoort en Zevenaar.

RSD de Liemers heeft sinds 2018 een nieuwe (verbrede) bestuurlijke opdracht gekregen van de drie gemeenten. De belangrijkste verandering is dat de RSD haar dienstverlening uitbreidt en ontwikkelt tot een netwerkorganisatie op het terrein van werk en participatie voor ondernemers, onderwijs en overheid.

Hoe vult de RSD haar taak concreet op het gebied van Werk en Sociale Zekerheid in?

De meest concrete vertaling van bovenstaande opdracht is zicht krijgen op de Liemerse inwoners die onder de verantwoordelijkheid van de Participatiewet vallen (klanten) en waar mogelijk deze aan het werk te helpen. De RSD vervult hierin een rol als regisseur binnen het omringende netwerk van Liemerse ondernemers, onderwijs en overheid.

De RSD maakt onderdeel uit van diverse landelijke en regionale samenwerkingsverbanden zoals het UWV en het Werkgeversservicepunt Midden Gelderland en (buur)gemeenten binnen de arbeidsmarktregio Gelderland-Midden. Maar ook door middel van de samenwerking met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), gemeentelijke directeuren sociaal domein (Divosa) en de beroepsvereniging voor klantmanagers (BVK) is de RSD aangesloten bij landelijke ontwikkelingen.

Hoe is het eerste jaar verlopen van de nieuwe bestuurlijke opdracht?

Na het verstrekken van de nieuwe bestuurlijke opdracht is met de drie gemeenten afgesproken om zowel de uitvoering als de resultaten regelmatig te evalueren. De eerste evaluaties, zowel intern als bestuurlijk, hebben medio 2019 geleid tot de afspraak om de volgende prestaties te behalen:

1. **Zicht op volledige instroom Participatiewet;**
2. **250 klanten hebben in een jaar een stap voorwaarts gezet op de trede;**
3. **Eind 2019 minimaal 80% klanten op trede 2 t/m 5 een actief traject;**
4. **In 2019 uitstroom 295 klanten naar werk, minimaal 30 klanten vallen onder het doelgroepenregister;**
5. **Zicht op duurzame uitstroom naar werk (langer dan 1 jaar);**
6. **Exploitatiekosten RSD blijven binnen de begroting Businesscase RSD.**

De voortgang van bovenstaande resultaten wordt per september 2019 maandelijks met de gemeenten besproken. In onderstaande evaluatie vormen deze resultaten de rode draad.

Wat zijn de onderzoeksresultaten van een externe analyse?

Naast de genoemde interne en bestuurlijke evaluaties heeft in de zomer ook een externe analyse plaatsgevonden, zie 'Onderzoek RSD uitgevoerd door BDO'. Inmiddels hebben alle gemeenten zowel het onderzoek als de te implementeren verbeterpunten (opgesteld door de RSD) ontvangen. Belangrijke conclusies uit dit onderzoek zijn:

- **Gemeenten en ketenpartners zijn het eens over het neerzetten van een adequaat functionerende RSD;**
- **Om de zes afgesproken resultaten te behalen zal (nog) meer gestuurd moeten worden op resultaatgericht gedrag en de externe positionering van de RSD binnen de Liemers**

De verbeterpunten uit het externe onderzoek vormen de rode draad van de belangrijkste verbeterpunten uit deze evaluatie.

1. Evaluatie gemaakte afspraken RSD

Zoals eerder aangegeven is de nieuwe bestuurlijke opdracht gericht op nog meer klanten aan het werk of maatschappelijk activering. Voor de RSD betekent dit presteren op de volgende zes resultaatafspraken waarvan wij in 2018 afgesproken hebben dat deze in 2019 op orde zijn:

1.	• Creëer een beeld wie er (eerst) zorg nodig heeft, of wie richting werk kan.	
2.	• Minimaal 250 Liemerse klanten, met kans op werk, hebben binnen een jaar een stap voorwaarts gezet richting werk.	
3.	• Minimaal 80% Liemerse klanten, met kans op werk, hebben een activiteit richting werk.	
4.	• Minimaal 295 Liemerse klanten, stromen uit richting werk.	
5.	• Indien aan het werk; Creëer een beeld wie er aan het werk blijft.	
6.	• Werk met de bestaande financiële middelen; EUR. 5,7 miljoen.	

Leeswijzer

- Per resultaatafpraak geven we meer uitleg over de te leveren prestatie(s), het uiteindelijke resultaat tot en met september 2019 maar ook de eventuele actie om alsnog de prestatie te behalen. De kleur van het thema geeft aan of het afgesproken resultaat behaald is/wordt (groen) of dat het resultaat niet behaald is/wordt (rood).
- In de bijlage is een korte uitleg gegeven over de zogenaamde participatietredes zoals de RSD deze hanteert.

Resultaatafspraak 1: Zicht op volledige instroom Participatiewet

Toelichting	Participatie is een belangrijke waarde in de Liemerse samenleving. Het vinden en beschikbaar maken van voldoende werkplekken voor de inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt (klanten) is daarin essentieel. Essentieel voor het meedoen in de maatschappij door de klanten, maar ook voor de financiële positie van de Liemerse gemeenten. Immers, de financiële consequenties van een (te) groot bestand uitkeringsgerechtigden moeten immers zelf worden dragen. <i>Uit landelijk onderzoek, uitgevoerd door de Vereniging van Nederlandse gemeenten (VNG) eind 2018, is gebleken dat een deel van de klanten met een uitkering niet (volledig) in beeld zijn bij gemeenten. De redenen hiervoor zijn zeer divers te noemen; van een te hoge caseload bij medewerkers tot en met gebrek aan financiële middelen.</i>
Beoogd resultaat	In de Liemers is afgesproken dat er geen sprake kan zijn van Liemers klanten waar geen zicht op is. Zicht op volledige instroom Participatiewet is hierom de afspraak met de RSD.
Geleverde prestatie	De RSD heeft alle klanten in beeld. Dit geldt ook voor de redenen van instroom.

Cijfermatig onderbouwing

In totaal heeft de RSD 2071 klanten in beeld. Van deze 2071 klanten wordt ongeveer de helft, waarvan er (nog) geen perspectief is op werk, doorverwezen naar de zogenaamde trede 1. en 2a.

Met 1035 klanten, waarvan er perspectief is op werk, is de RSD actief. Deze klanten, die vallen onder unit 'Werk', worden ingedeeld in de zogenaamde participatietreden. Hoe hoger de trede, hoe kleiner de afstand tot werk. Voor verdere uitleg treden, zie bijlage.

Peildatum 1 oktober 2019*	Totaal	Duiven	Westervoort	Zevenaar
Klanten Zorg en Ondersteuning (trede 1, 2a en 6zgp)	1036	271	235	530
Klanten Unit Werk (2b. tot en met 6.)	842	235	176	431
Klanten overig	83	16	15	52
Niet-uitkeringsgerechtigden	110	29	20	61
Totaal aantal klanten*	2071	551	446	1074

*Het totaal aantal klanten van de RSD kan afwijken van het aantal te verstrekken uitkeringen. Wat regelmatig voorkomt is bijvoorbeeld een echtpaar; allebei klant van de RSD, maar recht op 1 uitkering.

Verbeterpunten

De RSD heeft en houdt alle klanten in beeld. De redenen van instroom zijn ook in beeld. Deze kunnen op enkele gebieden in de toekomst wellicht gebruikt worden ter voorkoming van instroom bij de drie gemeenten. Dit geldt niet voor iedere klant, met als voorbeeld de instroom van statushouders. Hieronder een beeld van de redenen van instroom in 2019.

Januari 2019 tot en met september 2019	Totaal	Duiven	Westervoort	Zevenaar
Na 6 maanden weer ingestroomd in bestand	38	13	5	20
Direct (bijv. ontslag, einde WW etc.)	199	41	46	112
Indirect (bijv. echtscheiding)	87	30	14	43
Januari 2019 tot en met september 2019	286	71	60	155

Resultaatafspraak 2: 250 klanten hebben in een jaar een stap voorwaarts gezet op de trede.

Toelichting	De meeste klanten kunnen (nog) niet de stap maken richting de arbeidsmarkt. Hiervoor biedt de RSD door middel van maatwerk een (Werkfit-)traject. Het (Werkfit-)traject is volledig afgestemd op de persoonlijke situatie van de klant. Een Werkfit-traject bestaat uit één of meerdere activiteiten. Bijvoorbeeld in de vorm van het in beeld brengen van de arbeidsmarktpositie, persoonlijke effectiviteit of het versterken van de werknemersvaardigheden. De in te zetten trajecten worden door de RSD gezien als een noodzakelijk middel richting werk. De RSD zet de trajecten zo efficiënt mogelijk in en stuurt actief op kwaliteit, snelheid en resultaat van de trajecten. Tegelijkertijd is er ook het besef dat het veelal om klanten gaat die een lange(re) afstand tot de arbeidsmarkt hebben.			
Beoogd resultaat	Met betrekking tot de kwaliteit is afgesproken dat de RSD zorgt dat 250 klanten in een jaar, door middel van de inzet van de trajecten, minimaal een stap voorwaarts maken op de diverse treden.			
Geleverde prestatie	Onder regie van de RSD hebben 257 (unieke) klanten een stap voorwaarts gezet op de trede.			
Cijfermatige onderbouwing				
Januari 2019 tot en met september 2019	Totaal	Duiven	Westervoort	Zevenaar
Tredestijging*	257	98	39	120
Verschil	7			
Verbeterpunten				
N.v.t.				

Resultaatafspraak 3: Eind 2019 minimaal 80% klanten op een actief traject (trede 2 tot en met 5.)

Toelichting	Zoals bij resultaatafspraak 1. en 2. is aangegeven, heeft de RSD zicht op alle klanten en stuurt men steeds beter op de resultaten van de ingezette trajecten.
Beoogd resultaat	Er is een kwantitatieve afspraak gemaakt over het minimaal aantal klanten dat deelneemt aan een (Werkfit-) traject en/of activiteit. In de Liemers is afgesproken dat de RSD ervoor zorgt dat minimaal 80% klanten op trede 2 t/m 5 een actief traject hebben. <i>Afgesproken is dat eind 2020 90% van de klanten deelneemt aan een traject.</i>
Geleverde prestatie	Onder regie van de RSD heeft 77,2 % van de klanten een actief traject. Dit was het resultaat tot en met september 2019. Naar verwachting zal de overige 2,8% behaald worden in de komende maanden.

Cijfermatige onderbouwing				
Peildatum 1 oktober 2019	Totaal	Duiven	Westervoort	Zevenaar
Totaal Unit Werk (2b. tot en met 6.)	842	235	176	431
Aantal klanten met een actief traject	650			
Percentage klanten met een actief traject	77,2%			

Verbeterpunten:
N.v.t.

Resultaatafspraak 4: Minimaal 295 klanten stromen uit richting werk.

Inleiding	Als klanten werkfit zijn, bemiddelt de RSD deze richting (betaald) werk. De RSD doet dit op basis van het opgedane klantbeeld, in combinatie met de kennis van de arbeidsmarkt. Zij werken hierin nauw samen met de ketenpartner Werkgeversservicepunt Midden Gelderland. Om de klant ook zelf inzicht te geven in het actuele aanbod aan trajecten en vacatures, heeft de RSD een app ontwikkeld voor klanten. Deze app is een innovatieve tool om de klant de regie te geven en in staat te stellen om keuzes te maken en laagdrempelig aan te geven waar hij/zij intrinsiek voor gemotiveerd is. <i>Landelijk onderzoek heeft eind 2018 uitgewezen dat het huidige tempo waarmee veel gemeenten proberen werkplekken in te vullen met inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt onvoldoende is. De belangrijkste redenen hiervoor is dat de afstand van de huidige klanten langer is dan ingeschat, dat werkgevers (nog) niet klaar zijn voor de huidige klanten maar ook dat gemeentelijke organisaties hun traditionele rol moeten veranderen.</i>
Beoogd resultaat	Genoemde redenen gelden ook voor de RSD (zie verbeterpunten). In de Liemers is afgesproken dat de RSD ervoor zorgt dat minimaal 295 klanten uitstromen richting werk.
Geleverde prestatie	Onder regie van de RSD zijn 186 klanten tot en met september 2019 uitgestroomd richting werk. Hierin loopt de RSD achter ten opzichte van de gestelde prestatie van 221 (uitgangspunt 295 uitgestroomde klanten over een heel jaar). Wanneer dezelfde lijn wordt doorgezet dan stromen 248 klanten in 2019 uit naar werk in plaats van de afgesproken 295. De voornaamste redenen voor het (nog) niet behaalde resultaat zijn: - Het Werkfit maken van de Liemerse klanten duurt langer dan verwacht; - De organisatieverandering van de RSD tot netwerkorganisatie in relatie tot het primaire proces vraagt meer tijd.

Cijfermatige onderbouwing

Peildatum 1 oktober 2019	Totaal	Duiven	Westervoort	Zevenaer
Uitstroom werk januari tot en met september 2019*	186	56	46	84
Inkomsten uit arbeid	160	49	40	61
(Aanvullende) studie met studiefinanciering	15	4	3	8
Zelfstandig beroep of bedrijf	11	3	3	5
(Huidige) verschil met bestuurlijke opdracht	35			

Verbeterpunten

Alle verbeterpunten zijn gericht op 'laaghangend fruit', ofwel resultaten op de korte en middellange termijn krijgen nu de focus.

Organisatieverandering

Er wordt (nog) meer ingezet op de gewenste omvorming van de RSD tot een naar buiten gerichte netwerkorganisatie (meer regievoerend, minder uitvoerend). Voor de zomer is ingezet op de gewenste organisatieverandering. Momenteel wordt uitvoering gegeven aan een plan van aanpak hoe de gewenste situatie bereikt wordt.

Aanscherping aanpak Liemerse werkgevers

Gelet op de huidige arbeidsmarkt wordt door de RSD (nog) meer geïnvesteerd in de relatie met de Liemerse werkgevers. Alleen op deze manier lukt het om huidige klanten van een werkplek te voorzien. De RSD doet dit in samenwerking met het Werkgeversservicepunt Midden Gelderland (WSP), Economische Zaken van de gemeenten en diverse werkgevers(verenigingen). De samenwerking is niet vrijblijvend, er zijn afspraken gemaakt over de onderlinge en gezamenlijke werkwijzen, inclusief de te behalen resultaten.

Leer- en Ontwikkelnetwerk (LEON)

De RSD ontwikkelt een netwerk waarin externe dienstverleners zoals reïntegratiebedrijven, jobcoaches en het onderwijs plaatsnemen. Door middel van prestatiegerichte afspraken en passende effectieve diensten en producten wordt de klant dichterbij de arbeidsmarkt gebracht. Het LEON start per 1 januari 2020.

Realistische doelstelling uitstroomcijfer

De doelstelling is recent aangescherpt op basis van de eerste aannames in de vorm van een verbreding van de resultaten. Bijvoorbeeld door het meenemen van parttime werk en uitstroom van jongeren (naar onderwijs). Op basis van de volgende resultaten en de evaluatie november 2019 zal bekeken worden welke doelstellingen realistisch zijn op basis van het huidige klantenbestand en arbeidsmarkt.

Resultaatafspraken 5: Zicht op duurzame uitstroom naar werk (langer dan 1 jaar)

Inleiding	De RSD is verantwoordelijk voor het duurzaam aan het werk helpen van de klanten. Daarom kijkt de RSD verder dan de datum van uitstroom. Nazorg voor werkgever en –nemer is belangrijk in het duurzaam behouden van werk. Dat betekent dat (ondanks volledige uitstroom) er toch nog diensten geleverd worden aan de desbetreffende klant en de werkgever.
Beoogd resultaat	Bij volledige uitstroom uit de uitkering is de klant feitelijk geen klant meer. De afspraak is gemaakt dat de RSD enkel duurzaamheid van uitstroom monitort. De RSD hanteert hierbij een periode van een jaar uit de uitkering.
Geleverde prestatie	De duurzaamheid van de uitstroom (langer dan 1 jaar) is in beeld.

Cijfermatige onderbouwing

Hieronder wordt weergegeven of klanten die in 2018 zijn uitgestroomd nog (volledig) aan het werk zijn na een periode van een jaar.

Duurzame uitstroom peildatum 1 september 2019	Totaal	Duiven	Westervoort	Zevenaar
Totale uitstroom 2018 tot 1 september	168	45	34	89
Totale duurzame uitstroom 2018 tot 1 september	146	39	31	76

Verbeterpunten

N.v.t.

Resultaatafspraak 6. Werk met de bestaande financiële middelen van EUR. 5,7 miljoen

Inleiding	De Gemeenschappelijke Regeling Samenwerking De Liemers (SD), waar de RSD een onderdeel van is, werkt met een jaarlijks vast te stellen meerjarenbegroting. Dit gebeurt aan de hand van het Besluit Begroting en Verantwoording Gemeenten (BBV). De huidige meerjarenbegroting is 1 april jl. aangeboden aan de gemeenten voor een zienswijze. Na goedkeuring van de meerjarenbegroting worden de gemeenten op de hoogte gehouden van de voortgang door middel van twee tussenrapportages per jaar. Deze tussenrapportages worden aangeboden en vastgelegd door het algemeen bestuur van de SDL.
Beoogd resultaat	De kosten van de RSD blijven binnen de vastgestelde meerjarenbegroting á EUR. 5,7 miljoen.
Geleverde prestatie	De exploitatiekosten van de RSD zijn niet overschreden.

Cijfermatige onderbouwing

2.3. Exploitatiekosten RSD	Totaal	Duiven	Westervoort	Zevenaar
Begroting RSD	5.715.262	1.552.247	1.096.941	3.066.074
Realisatie tot en met september 2019	3.554.625	943.856	678.402	1.932.367
Prognose eind 2019	5.715.262	1.552.247	1.096.941	3.066.074
Verschil	0	0	0	0

Verbeterpunten

In overleg met de gemeenten wordt onderzocht of er een verbetering mogelijk is op de informatie-uitwisseling inclusief prognoses. Ook wordt door middel van een pilot een verkenning uitgevoerd op het gebied van inkoop(verplichtingen). Zo worden financiële verplichtingen richting leveranciers (nog) sneller nagekomen.

Bijlage RSD | Evaluatie Nieuwe Bestuurlijke opdracht 2019
Begrippenlijst treden

Participatietreden	Aantal klanten	Omschrijving	Eventuele toelichting
Trede 1.	560	Geen aanbod arbeidsmarkt	Bewuste keus geen inspanningen naar werk op te starten. Wel actieve verwijzing naar vrijwilligerswerk, dagbesteding of mantelzorg.
Trede 2a.	420	Aanbod arbeidsmarkt lange termijn, > 1 jaar	Kandidaat kan t.z.t. de stap naar de arbeidsmarkt maken, maar heeft een tijdelijke ontheffing of belemmering waardoor activering (nog) niet kan worden ingezet.
Trede 2b.	406	Aanbod arbeidsmarkt lange termijn, > 1 jaar	Kandidaat kan t.z.t. de stap naar de arbeidsmarkt maken en is op dit moment in staat om een activerend traject te volgen.
Trede 3.	26	Schoolgaand/studerend	Daardoor niet beschikbaar voor arbeidsmarkt.
Trede 4.	229	Aanbod arbeidsmarkt op termijn, < 1 jaar	Tijdelijk niet beschikbaar voor arbeidsmarkt i.v.m. - Lopend traject - (medische)behandeling/therapie e.d. - Verleent mantelzorg
Trede 5.	51	Direct aanbod arbeidsmarkt	Ongeacht het aantal uren en de noodzaak van ondersteuning (Bijvoorbeeld jobcoaching en/of loonkostensubsidie)
Trede 6. Groeipotentie	161	Betaald werk	Kandidaat werkt parttime en kan nu of op den duur meer uren werken in huidige of andere functie
Trede 6. Zonder groeipotentie	165	Betaald werk (parttime)	Kandidaat werkt parttime en kan structureel niet meer werken of een andere functie vervullen
Trede 6. Niet Werkfit	17	Betaald werk (parttime)	Kandidaat werkt parttime. Er is nog niet vastgesteld of er wel/geen groeipotentie is.

Bij resultaatafspraak 1. staan 2071 klanten vermeld. In de bovengenoemde tabel staan 2035 klanten. Het verschil heeft te maken met 36 klanten waar nog geen trede aan is toebedeeld.